

Sygn. akt I ACa 122/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Iwona Wiszniewska
Sędziowie:	SSA Agnieszka Sołtyka (spr.) SSA Eugeniusz Skotarczak
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Gołtsche

po rozpoznaniu w dniu 6 czerwca 2013 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa T. C.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 20 września 2012 r., sygn. akt I C 568/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Agnieszka Sołtyka Iwona Wiszniewska Eugeniusz Skotarczak

Sygn. akt I ACa 122/13

UZASADNIENIE

Powód T. C. pozwem z dnia 31 stycznia 2011 r. wniósł przeciwko (...) SA z siedzibą w W. o zasądzenie na jego rzecz kwoty 150.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 maja 2008 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż w dniu 7 października 2007 r. uległ ciężkiemu wypadkowi w wyniku zderzenia czołowego dwóch samochodów osobowych. Powód zaznaczył, że sprawca został skazany. Podał, że rozmiar odniesionych obrażeń, jak również ich wpływ na dalsze życie powoda po prawie pół roku od dnia wypadku wyniósł w sumie 37 %. Powód podkreślił, że pozwany w piśmie z dnia 7 sierpnia 2008 r. odmówił spełnienia świadczenia w pełnym wymiarze, przyznając jedynie 40.000 zł, co w żadnym zakresie nie jest kwotą miarodajną do poniesionych

kosztów związanych z leczeniem, rehabilitacją, utratą zarobkowania, jak również zadośćuczynieniem za doznane krzywdy, ból i cierpienie, jakiego doznał i nadal odczuwa powód w związku ze skutkami wypadku. Jednocześnie powód podniósł, że wytoczył przeciwko pozwanemu powództwo przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie, sygn. akt I C 1146/10 i prawomocnym wyrokiem z dnia 12 października 2010 r. zapadł wyrok zasądający od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.328,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Pozwane (...) SA z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwana wskazała, iż decyzją z dnia 7 sierpnia 2008r. przyznała powodowi kwotę 40.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie, a okoliczność wypłaty zadośćuczynienia we wskazanej kwocie została również potwierdzona w wyroku Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydziału I Cywilnego z dnia 12 października 2010 r. w sprawie o sygn. akt I C 1146/10. W ocenie pozwanej kwota przyznanego powodowi dotychczas zadośćuczynienia jest adekwatna w stosunku do doznanej przez niego krzywdy, co czyni jego żądanie dochodzone niniejszym pozwem całkowicie bezzasadnym. Zdaniem pozwanej powód nie naprowadził bowiem żadnych nowych okoliczności oraz dowodów potwierdzających jego aktualny stan zdrowia i zwiększone potrzeby niż w chwili, gdy wypłacana mu była kwota zadośćuczynienia, a co za tym idzie jego roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie. Ponadto strona pozwana zgłosiła zarzut przedawnienia roszczenia powoda.

Wyrokiem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 października 2007 r. na drodze krajowej (...) pomiędzy miejscowościami R. – L. M. J. kierując samochodem marki S. (...) nr rej. (...) z nieustalonych przyczyn zjechał na lewy pas ruchu zajeżdżając drogę jadącemu z naprzeciwka samochodem osobowym marki D. (...) nr rej. (...) T. C. doprowadzając do zderzenia pojazdów, w wyniku którego kierujący samochodem D. (...) T. C. doznał obrażeń ciała w postaci złamania kostek goleni lewej ze zwłknięciem w stawie skokowym i uszkodzeniem więzozrostu strzałkowego piszczelowego, złamania II kości śródreźca prawego, złamania mostka, urazu głowy połączonego z raną głowy i otarciem skóry twarzy, rany kolana lewego, stłuczenia okolicy biodrowej, które to obrażenia ciała naruszyły prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała u pokrzywdzonego na okres powyżej dni siedmiu i pasażer samochodu D. (...) P. C. doznał obrażeń ciała w postaci złamania wieloodłamowego kości udowej prawej, złamania talerza kości biodrowej prawej bez przemieszczenia.

Pismem z dnia 29 kwietnia 2008 r. powód T. C. zgłosił szkodę osobową i rzeczową spowodowaną ruchem pojazdu mechanicznego (...) spółce akcyjnej spowodowaną wypadkiem drogowym w miejscowości R. w dniu 27 października 2007 r.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2008 r. (...) spółka akcyjna poinformowało pełnomocnika powoda, że w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 27 października 2007 r. przyznane zostało T. C. świadczenie odszkodowawcze tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie w kwocie 40.000 zł z zastrzeżeniem zwrotu w przypadku ustalenia odmiennych okoliczności niż znane w dniu przyznania świadczenia.

Pismem z dnia 24 sierpnia 2009 r. pełnomocnik P. C. – adwokat P. W. wezwał do próby ugodowej (...) S.A. na adres: S. przy ul. (...) poprzez zapłatę odszkodowania w wysokości 175.000 zł na rzecz P. C.. W dniu 19 października 2009 r. na rozprawie w sprawie sygn. akt I Co 268/09 przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie z wniosku P. C. przeciwko (...) spółce akcyjnej w W. stawiał się pełnomocnik substytucyjny P. C., a za przeciwnika nikt nie stawiał się.

Przewodniczący stwierdził, że do ugody nie doszło.

Wyrokiem z dnia 12 października 2010 r., w sprawie o sygn. akt I C 1146/10 Sąd Rejonowy Szczecin - Centrum w Szczecinie zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda T. C. kwotę 5 328,01 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 czerwca 2008 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i

zasądził od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda T. C. kwotę 691,76 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo T. C. podlegało jako przedawnione w całości oddaleniu.

Wskazał, że w przedmiotowej sprawie powód wywodził swoje żądanie z faktu odniesionych obrażeń ciała wskutek wypadku komunikacyjnego z dnia 27 października 2007 r. w postaci złamania kostek goleni lewej ze zwicnięciem w stawie skokowym i uszkodzeniem więzozrostu strzałkowego piszczelowego, złamania II kości śródrezcza prawego, złamania mostka, urazu głowy połączonego z raną głowy i otarciem skóry twarzy, rany kolana lewego, stłuczenia okolicy biodrowej. Kwestie te, co do zasady reguluje art. 415 k.c. Możliwość zaś dochodzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę (cierpienie fizyczne i psychiczne) w związku z bezprawnym dokonaniem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia statuuje art. 445 § 1 k.c.

Wskazał Sąd, że podstawę prawną powództwa T. C. skierowanego przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. stanowi art. 822 § 1 i 2 k.c. W przypadku zaś obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej zakres tego ubezpieczenia wyznaczają uregulowania ustawowe - art. 34 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. i P..

W przedmiotowej sprawie rozważając przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej stwierdził Sąd, iż powód w sposób niewątpliwy wykazał fakt wypadku komunikacyjnego z dnia 27 października 2007 r. oraz zasądzenie na jego rzecz kwoty 5 328,01 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 17 czerwca 2008 r. do dnia zapłaty od pozwanej na podstawie wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 12 października 2010 r.

W zakresie oceny roszczenia powoda Sąd w pełni podzielił jednak stanowisko pozwanego dotyczące zarzutu przedawnienia. Wskazał, że zgodnie z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Przenosząc to uregulowanie prawne na grunt niniejszej sprawy wskazał Sąd, iż roszczenie powoda o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę poniesioną w wyniku wypadku komunikacyjnego w dniu 27 października 2007 r. przedawniło się z upływem trzyletniego terminu, to jest w dniu 27 października 2010 r.

Podniósł Sąd, że wbrew stanowisku zaprezentowanemu przez powoda w realiach przedmiotowej sprawy nie doszło do przerwy biegu przedawnienia jego roszczenia wskutek złożonego przez P. C. wniosku o zawezwanie (...) S.A. z siedzibą w S. do próby ugodowej z dnia 24 sierpnia 2009 r. Zdaniem Sądu powyższa czynność nie mogła skutecznie przerwać bieg przedawnienia roszczenia powoda T. C., gdyż nie została prawidłowo wykonana w sposób prawem przewidziany.

Wskazał Sąd, iż zawezwanie do próby ugodowej na podstawie art. 185 § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w odniesieniu do wierzytelności określonych w tym wezwaniu, tak co do przedmiotu żądania, jak i co do wysokości. Podkreślił jednak, że wezwanie strony pozwanej do próby ugodowej zostało sporządzone przez P. C., a nie przez powoda T. C., co już przez ten fakt dyskwalifikuje skuteczność powyższej czynności jako przerywającą bieg terminu przedawnienia roszczenia powoda w stosunku do strony pozwanej.

W konsekwencji uznał Sąd, że roszczenia powoda T. C. uległo przedawnieniu w dniu 27 października 2010 r., bowiem powód w dniu wypadku komunikacyjnego, tj. w dniu 27 października 2007 r. dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia.

O kosztach Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w treści art. 98 k.p.c.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodził się powód, który zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości oraz wniósł o uchylenie wyroku w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi I- instancji do ponownego rozpoznania, a także

o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Jako podstawy apelacji wskazał:

1. nierozpoznanie istoty sprawy, polegające na tym, iż Sąd bezzasadnie uznał podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia powoda za skuteczny, przez co nie doszło do merytorycznego rozpoznania wytoczonego powództwa.
2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj., art. 123 §1 pkt. 1 kc, poprzez jego błędną wykładnię i bezzasadne uznanie iż nie doszło do przerwania biegu przedawnienia na skutek czynności powoda polegającej na skierowaniu przeciwko pozwanemu wniosku o zawezwanie do próby ugodowej.
3. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 4421 § 2 kc w zw. z art. 819 § 3 kc , poprzez ich błędne niezastosowanie, w przypadku gdy szkoda wynikała z występkę ubezpieczonego u pozwanej, sprawcy wypadku komunikacyjnego, którego wina została stwierdzona prawomocnym wyrokiem karnym, a w tym wypadku roszczenie powoda przedawnia się z upływem 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa, gdyż roszczenie poszkodowanego powoda przedawnia się wobec ubezpieczyciela z upływem terminu dla roszczeń wynikających z czynów niedozwolonych.

W uzasadnieniu apelacji zarzucono, że w sprawie o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko pozwanej, pełnomocnik powoda reprezentował zarówno T. C., jak P. C., w odrębnych od siebie postępowaniach. Niefortunnym zbiegiem okoliczności, miała miejsce oczywista omyłka pisarska, gdyż pełnomocnik T. C. w piśmie procesowym skierowanym do Sądu I-instancji, omyłkowo wskazał sygnaturę postępowania ugodowego dotyczącego wniosku P. C., która brzmiała I Co 268/09, a nie prawidłową, dotyczącą T. C. I Co 269/09. Sąd I-instancji wykorzystał argument braku tożsamości podmiotowej, mimo iż omyłka była oczywista i nie zmienia faktu, iż pomiędzy powodem a pozwaną doszło do przerwania biegu przedawnienia roszczenia.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji.

W toku postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, że przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie toczyło się postępowanie w sprawie sygn. akt I Co 269/09 z wniosku T. C. przeciwko (...) spółce akcyjnej w W. o zawezwanie do próby ugodowej związane z roszczeniem powoda dotyczącym zadośćuczynienia za skutki wypadku z dnia 27.10.2007r, jednak do ugody nie doszło.

(dowód: dokumenty znajdujące się w aktach I Co 269/09 Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, co w konsekwencji skutkowało wydaniem przez sąd odwoławczy orzeczenia kasatoryjnego.

Rację ma bowiem skarżący zarzucając, że błędnie uznał Sąd I instancji, że roszczenie powoda uległo przedawnieniu. W postępowaniu apelacyjnym wykazane bowiem zostało, że przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie toczyło się postępowanie w sprawie sygn. akt I Co 269/09 z wniosku T. C. przeciwko (...) spółce akcyjnej w W. o zawezwanie do próby ugodowej związane z roszczeniem powoda dotyczącym zadośćuczynienia za skutki wypadku z dnia 27.10.2007r, jednak do ugody nie doszło. Wniosek w tej sprawie T. C. złożył 3 września 2009r.

Zawezwanie do próby ugodowej dokonane na podstawie art. 185 § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w odniesieniu do wierzytelności określonych w tym wezwaniu, tak co do przedmiotu żądania, jak i co do wysokości. Z tego też względu uznać należało, że roszczenie powoda o zadośćuczynienie w sytuacji, gdy pozew wniesiony został 9 czerwca 2011r, nie jest przedawnione.

Ponadto podnieść trzeba, że uszło uwadze Sądu I instancji, że art. 819§4 k.c. stanowi, że bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

Przenosząc powyższe unormowanie na grunt rozpoznawanej sprawy przypomnieć trzeba, że sąd I instancji ustalił, że pismem z dnia 29 kwietnia 2008 r. powód T. C. zgłosił szkodę osobową i rzeczową spowodowaną ruchem pojazdu mechanicznego (...) spółce akcyjnej spowodowaną wypadkiem drogowym w miejscowości R. w dniu 27 października 2007 r.

Pismem z dnia 7 sierpnia 2008 r. (...) spółka akcyjna poinformowało pełnomocnika powoda, że w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 27 października 2007 r. przyznane zostało T. C. świadczenie odszkodowawcze tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie w kwocie 40.000 zł z zastrzeżeniem zwrotu w przypadku ustalenia odmiennych okoliczności niż znane w dniu przyznania świadczenia.

Te fakty wskazują, że w sytuacji, gdyby powód nie wystąpił z zawezwaniem do próby ugodowej w sprawie I Co 269/09, to bieg przedawnienia roszczenia powoda rozpoczął się na nowo od dnia 7 sierpnia 2008r i w dacie wnoszenia pozwu-9.06.2011r roszczenie nie było przedawnione.

Skoro Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako przedawnione, nie dokonał żadnych ustaleń niezbędnych do merytorycznego rozpoznania zgłoszonego przez powoda roszczenia.

Uznać wobec tego należy, że Sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy i dlatego na podstawie art.386§4 k.p.c. orzeczono jak sentencji.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd I instancji dokona – w zakresie zainicjowanym przez strony- ustaleń w zakresie tych wszystkich okoliczności, które są niezbędne do rozstrzygnięcia o żądaniu powoda, mającym swą podstawę prawną w art. 445§ 1 k.c.

A. Sołtyka I. Wiszniewska E. Skotarczak